

סבלנות מול סכנות מלחמות שוד אליים רעב וכדומה

1 איוב ה - {יט} בָּשַׁשׁ צָרוֹת יִצִּילָךְ וּבִשְׁבַע לֹא יִגַע בְּךָ רָע: {כ} בָּרָעַב פָּדָךְ מִמָּוֶת וּבְמִלְחָמָה מִיַּד חָרֵב: {כא} בְּשׁוֹט לְשׁוֹן תִּחַבֵּא וְלֹא תִירָא מִשָּׂד כִּי יָבֹא: {כב} לְשָׂד וּלְכַפֵּן תִּשְׁחַק וּמַחִית הָאָרֶץ אֶל תִּירָא: {כג} כִּי עִם אַבְנֵי הַשָּׂדֶה בְּרִיתְךָ וַחֲיֵית הַשָּׂדֶה הַשְּׁלֵמָה לָךְ:

2 מצודת דוד

{יט} **בשש צרות**. הנה דע לך אשר בעבור היסורין הבאים עליך נתמרק העון ועוד לא יוסיפו הצרות לגעת בך כי יצילך ה' בעת יבוא בעולם אחת מששת הצרות האמורות למטה: **ובשבע**. ובדבר השביעית אשר לא תחשב לצרה כמוהם מ"מ לא יגע בך הרע שבו.

{כ} **ברעב**. בעת בוא רעב בעולם יפוך ה' שלא תמות מחסרון האוכל ובמלחמה יפוך מיד חרב האויב:

{כא} **בשוט לשון**. בעת יתרבה לשון הרע בעולם ותשוטט הלשון לדבר רכיל אתה תהיה נחבא ונסתר ממנה כי לא תדבר עליך ולא תירא א"כ מהשוד והאבדון הבאה ע"י לה"ר,

{כב} **לשוד**. לעת בוא שודד לגזול הון או בעת בוא כפן ר"ל עת יאצרו התבואות לייקר השער הנה תשחק ותלעג באלה כי לא יגעו בך לרעה: **ומחית הארץ**. בעת יהיה משלחת החיות לא תירא מהם הרי הם ששה צרות במספר רעב ומלחמה ולה"ר שודדים כפן חית הארץ:

{כג} **כי עם אבני השדה**. אשר עם אבני מכשול המושלכים ע"פ השדה יהיה כאלו כרת ברית עמהם לבל תגוף באבן רגלך והיא השביעית אשר לא תחשב לצרה כששת הראשונים.

3 תהילים פרק כ - {א} לְמַנְצֵחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: {ב} יַעֲנֶךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יִשְׁגָּבְךָ שֵׁם אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: {ג} יִשְׁלַח עֲזָרְךָ מִקִּדְשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעֶדְךָ: {ד} יִזְכֹּר כָּל מִנְחֹתֶךָ וְעוֹלֹתֶךָ יִדְשָׁנָה סֶלָה: {ה} יִתֵּן לְךָ כָּל־בִּבְכָךְ וְכָל עֲצֹתֶךָ יִמְלֵא: {ו} נִרְנְנָה בִּישׁוּעֹתֶךָ וּבְשֵׁם אֱלֹהֵינוּ נִדְגַל יִמְלֵא יְהוָה כָּל מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: {ז} עֲתָה יִדְעֵתִי כִּי הוֹשִׁיעַ יְהוָה מִשִּׁיחוֹ יַעֲנֵהוּ מִשְׁמֵי קִדְשׁוֹ בְּגִבְרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ: {ח} אֱלֹהֵי בְּרָכָב וְאֱלֹהֵי בְּסוּסֵים וְאֱנַחְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר: {ט} הִמָּה כָּרְעוּ וּנְפְלוּ וְאֱנַחְנוּ קִמְנוּ וּנְתַעוֹדֵד: {י} יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמְּלָךְ יַעֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ:

4 שי למורא - ה. כל מה שתיעץ לצורך הניצחון במלחמה, ימלא ה' שיתקים
העיצה ויהיה הניצחון (עפ"י הרד"ק ועוד)

5 רש"י -

{ח} **אלה ברכב**. יש מן האומות שבוטחים ברכב ברזל שלהם ויש שבוטחים
בסוסיהם אבל אנחנו בשם ה' נזכיר כי לו הישועה

{ט} **ואנחנו קמנו ונתעודד**. נתגבר עליהם

6 ברכות נה. - אמר רב יהודה אמר רב שלשה צריכים רחמים מלך טוב שנה
טובה וחלום טוב מלך טוב דכתיב {משלי כא-א} פלגי מים לב מלך ביד ה'.....

7 רש"י - צריכים רחמים. צריכים לבקש רחמים שיבאו לפי שהם בידו של
הקב"ה ואין להם רשות לבא אלא ברשותו:

8 עין איה ברכות ט כו

מלך טוב, שחופש הבחירה האנושית תגזר אומר שאין אפשרות להועיל כאן
רחמים, כי הדבר מסור ברצון המלך ובחירתו, למדנו כאן כי כ"כ מושפע הוא
המלך מחזיונות הכלל שמביאים אותו להחלטת הנהגתו, עד שבחירתו החפשית
אינה פועלת בו בדרך רשום, כ"א המקרים הכלליים של הנהגת המדינה ומוסר
האנשים, ומעמד המוסרי הכללי ומצב השלום בעולם בכללו, כל אלה יפעלו על
החלטת המלך וגם על מזגו ותכונתו. ע"כ הוא מושפע ונפעל יותר ממה שהוא
פועל בבחירה חפשית וצריך גם הוא רחמים. והרחמים, שמתפשטת תועלתם
על החוג היוצא מחפשיות הבחירה ממילא יפעלו על הנהגתו לטובת הכלל
והפרטים של בני מלכותו.